

Kazalište.hr

METATEATAR U GRADU

63. Dubrovačke ljetne igre: *skup: igre*, autorski projekt Saše Božića

Nakon Svečanog otvaranja 63. Dubrovačkih ljetnih igara, koje je ove godine **Joško Juvančić** postavio u tradicionalnom ključu (knez, vijećnici, *captum fuit*, ulomci iz predstava, Lindo Gundulić-Gotovčeva *Himna slobodi*) s ne baš prikladnim okvirom suvremenosti (to da živimo u **Baudrillardovom simulacrumu** i **Društvu spektakla Guya Deborda** općepoznata je činjenica, no zato aktualnog urednika HTV-a studija Dubrovnik pretvoriti u *meštra od ceremonijala* koji je najavljivao sve glumačke izvedbe, i nije bilo baš potrebno) i začudnog **Sofoklovog** i **Millerovog Kralja Edipa** u Parku Umjetničke škole, Igre su 21. srpnja ponudile i prvu ovosezonsku dramsku premijeru, projekt *skup: igre*, nastalu u koprodukciju s ART radionicom Lazareti i izvedenu u otvorenoj laži Lazareta. Tako je 63. festivalska sezona, u njenom premijernom dramskom segmentu, otvorena suvremenim teatrom, koji ruti u jednom dijelu nije hermetičan (kao što to suvremeno kazalište često zna biti), ruti zatvoren u (auto)referencijalnu simboliku. Riječ je o pripovjedačkom teatru, dokumentarističkog izričaja i maksimalne komunikacijske otvorenosti u kojem se putem prošlosti i istraživanja kazališne memorije zrcalno otvaraju pitanja sadašnjosti i budućnosti.

Redatelj **Saša Božić**, uz dramaturšku suradnju **Petre Jelače**, uzima predstavu **Držićeva Skupa** u režiji **Koste Spaića**, kao najdugovječniju predstavu Igara (na programu je u Parku Umjetničke škole bila neprekinuto od 1958. do 1971.) tek kao polazišnu točku, bez ikakve namjere rekonstrukcije, za promišljanja o identitetu Igara i Grada pa i Svijeta. Šetnja *Njarnjas-Gradom* i njegovim kairosom počinje 1960. godine. Putem video radova s pričama Dubrovčana o predstavi **Držić-Spaićevog Skupa**, ali i o cjelokupnom društvenom kontekstu (bliske nam) prošlosti i sadašnjosti te glumačkom igrom, predstava se zrakasto širi obuhvaćajući ne samo kazališnu memoriju, nego otvarajući i pitanja o Igrama, njihovom *zlatnom dobu* (koje je teatrologija prepoznala u razdoblju šezdesetih), Dubrovniku/Gradu i njegovoj prošlosti, sadašnjosti i budućnosti.

Uvijek s nužnim ironijskim odmakom koji ponekad prelazi i u sarkazam, predstava pokušava pronaći odgovore na neka *vječna* pitanja samih Igara poput onog o tome što je to činilo njihovo *zlatno doba*? Bio je to ambijentalni teatar određen razmišljanjima **Marka Foteza**, **Branka Gavelle** i **Koste Spaića**, sjajna glumačka i redateljska ostvarenja, ali i nepovratno izgubljena sinergija Grada i Igara. Završni prizor izvrsna je slika, iz ovakve sadašnjosti, realno moguće budućnosti: izvođači promatraju publiku kao likovni rad nekog budućeg slikara evocirajući *događaje* s početka novog milenija, a Orsatovim monologom *Još smo vlast* (kojeg **Vilim Matula** interpretira u drugom, no također ironijskom ključu, na početku izvedbe) Dubrovnik uistinu otplovi prema padinama iza Srđa čime i cijeli ironični odmak predstave postaje zapravo tragičan u kontekstu današnjice i sutrašnjice samoga Grada – onako kako je i Grad zapravo tragičan u **Milišićevom** eseju *Vremenska stupica*.

Uz interpretativni scenski pokret **Petre Hrašćanec** koja i vlastitom izvedbom, mimikom i gestom, kao da naslućuje opreku između prikazanog pripovijednog i mogućeg neverbalnog teatarskog izričaja, video **Josipa Viskovića** kao jednu od uporišnih točaka predstave, funkcionalne kostime **Duške Nešić Dražić** te dramaturški rad **Petre Jelače** koja je predstavu usmjerila na bitno vješto ekvilibrirajući između video materijala i glumačkih ostvarenja; među izvođačima se moraju izdvojiti **Nataša Dangubić** i **Doris Šarić Kukuljica** – unijevši sebe u potpunosti u samu izvedbu gotovo neprimjetno su prelazile iz vlastitog ja u likove *Dobre* i *Satira* te posebice dubrovačkih gospođa koje iz različitih točaka vremenskog kontinuuma komentiraju raznovrsna teatarska i metateatarska događanja.

Izražajan je bio i, već spomenuti, **Vilim Matula** Orsatovim monologom kojim je znakovito otvorio te s dvostrukim ironijskim odmakom i zaključio predstavu. Ostali, **Dado Ćosić**, **Ivan Grčić**, **Marko Jastrevski**, **Nataša Kopeč** i **Silvio Vovk** nastojali su se uklopiti u sveukupni timski karakter rada no scenski kao da nisu u potpunosti *ironili* u samu predstavu ostajući premalo fokusirani, kako na kontekst, tako i na neku dublju kreaciju vlastitih likova. Projekt *skup: igre* predstava je koja nudi suvremeno kazalište komunikacijski otvoreno i scenski raslojeno, nepretenciozni i pitki teatar. Upravo onakav kakav je i trebao Igrama i Gradu 2012. godine.